

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

Factors Affecting Disciplinary Offenses of Male Accused In Nakhon Sawan Central Prison

นพคุณ นำจิตร์ไทย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Noppakhun Namjitthai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail : noppakhun@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย และ 3) ศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางนครสวรรค์ จำนวน 357 คน ซึ่งได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamane) วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า หลักจริต 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า หลักจริต 6 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.881$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า เรือนจำควรดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติกล่าวคือ การกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการผู้ต้องขัง การสร้างเครือข่ายภาคีเครือข่าย

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล; การกระทำผิดวินัย; ผู้ต้องขังชาย

Abstracts

The objectives of this research were: 1) to study the factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison; 2) to study the relationship between Carita 6 and the factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison; and 3) to study guidelines for preventing and solving the problems of the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison. This study was a mixed methods research consisting of the qualitative research. For qualitative research, the sample used in this research was 357 male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison using the substitution method in Taro Yamane's formula. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson Product Moment Correlation. Qualitative research was done by in-depth interview with key informants of people 12 people Content Analysis.

The results showed that: 1) Factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison found that the Carita 6 affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison, overall, was at a high level. Factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison, overall, were at a high level 2) The relationship between Carita 6 and factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison found that the Carita 6 had a high positive correlation with factors affecting the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison. The correlation coefficient ($r = 0.881$) was statistically significant at 0.01 level. 3) Guidelines for preventing and solving the problems of the male prisoners' disciplinary infractions in Nakhon Sawan Central Prison found that the prisons should operate in accordance namely establishing a policy focusing management of prisoners and creating a network, partner network.

Keywords : Factors Affecting; Disciplinary; Offenses of Male Accused

บทนำ

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยราชการระดับกรม ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องขัง และบำบัดฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง การฝึกวิชาชีพในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกมาแล้วสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติและสังคมให้การยอมรับ กรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลักสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ด้านการควบคุม โดยบังคับโทษตามคำพิพากษาของศาล และมีให้หลบหนีจากที่คุมขังเพื่อป้องกันไม่ให้ไปก่อความเดือดร้อนให้กับสังคม 2) ด้านการพัฒนาพฤตินิสัย โดยแก้ไขข้อบกพร่องด้วยธรรมศึกษา พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และให้การศึกษา เพื่อคืนคนดีสู่สังคม ไม่กลับมาก่อทำความผิดซ้ำอีก ในปัจจุบันมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักกัน/สถานกักขังทั่วประเทศ จำนวน 143 แห่ง มีผู้ต้องขังทั่วประเทศมีทั้งสิ้น 365,384 คน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 รัฐบาลจะต้องเสียงบประมาณจัดสรรให้กับกรมราชทัณฑ์เป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร จำนวน 5,100 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายดูแลผู้ต้องขัง จำนวน 6,550 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายลงทุน จำนวน 1,750 ล้านบาท รวมเป็นงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น 13,400 ล้านบาท (กรมราชทัณฑ์, 2562 : ออนไลน์)

การดำเนินการทางวินัยต่อผู้ต้องขังที่ฝืนระเบียบวินัยของเรือนจำกลางนครสวรรค์ซึ่งปัจจุบันมีผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครสวรรค์ มีทั้งหมด 3,783 คน แบ่งเป็นชาย 3,315 คน ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 468 คน (เรือนจำกลางนครสวรรค์, 2562 : 1-23) การดำเนินการทางวินัยเป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 หมวดที่ 7 (วินัยและบทลงโทษ) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ต้องขังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังมีระเบียบวินัย ประพฤติตนอยู่ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยผู้ต้องขังกระทำผิดระเบียบวินัยภายในเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตั้งแต่ปี 2559 – 2562 (เรือนจำกลางนครสวรรค์, 2562 : 1-23) คือ ผู้ต้องขังประพฤติผิดระเบียบการเยี่ยม พยายาม หลบหนี หรือหลบหนีไปแล้วได้ตัวคืนมา นำเข้าหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกจากเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของหลวงเสียหายโดยประมาท กระทำการให้เกิดเหตุโดยติดขัดในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท กระทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือกระทำให้เกิดเหตุติดขัดในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยเจตนา แต่ไม่เกิดผล เสียหายร้ายแรงกระทำการให้เกิดเหตุติดขัดในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยเจตนา แต่ไม่เกิดผลเสียหายร้ายแรง กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาต่ำกว่ายศตีสลงมา กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำตั้งแต่ยศตีสขึ้นไป ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่นแต่ไม่ถึง มีเหตุร้ายแรง ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นในขณะทำงาน วิวาทกับผู้ต้องขังอื่นตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ ก่อการรบกวนแต่ไม่ร้ายแรง ค่าสิ่งของต้องห้าม เป็นเจ้ามือเล่นการพนันหรือสมคบกับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนันตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป เล่นการพนัน ต้มสุรา สูบกัญชาฝิ่นหรือเสฟของเมาอย่างอื่น ต้มสุราสูบกัญชาฝิ่นหรือเสฟของเมาอย่างอื่นตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มีของต้องห้ามในจำพวกที่เป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่องานอันเป็นหน้าที่ จงใจหลีกเลี่ยงการงาน พยายาม หรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า สมคบกับผู้ต้องขังอื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นจงใจก่อความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความเสียหายนั้น (เรือนจำกลางนครสวรรค์, 2562 : 1-23)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์” ซึ่งทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย และจะมีประโยชน์ต่อแนวทางในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการกระทำผิดดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และทั้งในปัจจุบันและในอนาคตโดยอาศัยพื้นฐานการกำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินการมาจากอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ขอบเขตด้านประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางนครสวรรค์ จำนวน 3,315 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางนครสวรรค์ จำนวน 357 คน ที่ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน (Yamane)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน ใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักจริต 6 ที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ **ตอนที่ 4** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview form) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ขอหนังสือจากผู้อำนวยการศูนย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถึง ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ เพื่อ

ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางนครสวรรค์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ขอหนังสือจากผู้อำนวยการศูนย์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

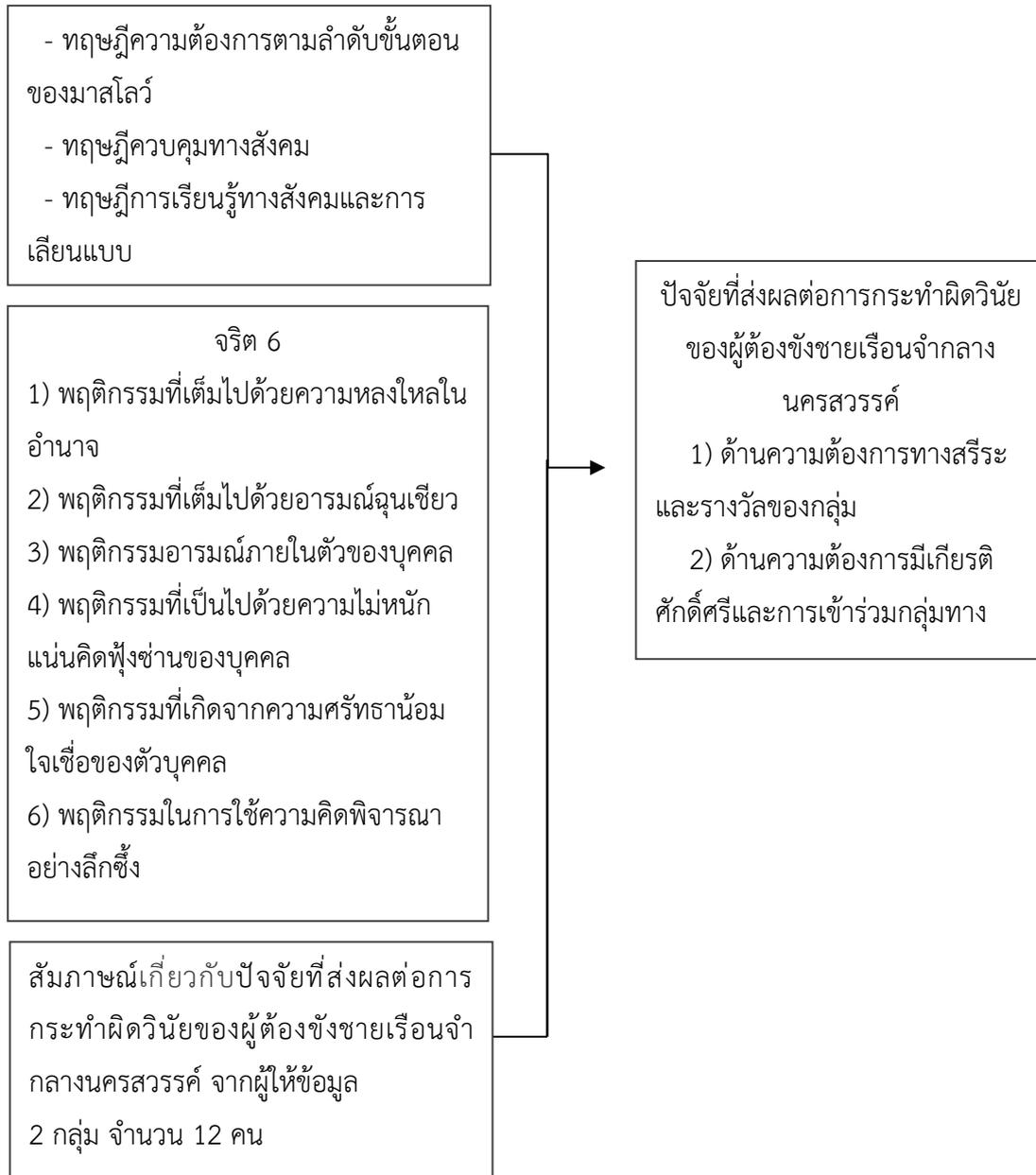
สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนา ข้อมูลพื้นฐาน สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และอธิบาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างจริง 6 กับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) สังเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

1.1 หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวม

หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยความหลงใหลในอำนาจ	4.01	0.710	มาก
พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยอารมณ์ฉุนเฉียว	4.08	0.558	มาก
พฤติกรรมอารมณ์ภายในตัวของบุคคล	4.01	0.651	มาก
พฤติกรรมที่เป็นไปด้วยความไม่หนักแน่นคิดฟุ้งซ่านของบุคคล	4.07	0.631	มาก
พฤติกรรมที่เกิดจากความศรัทธาโน้มใจเชื่อของตัวบุคคล	4.14	0.583	มาก
พฤติกรรมในการใช้ความคิดพิจารณาอย่างลึกซึ้ง	4.06	0.618	มาก
ภาพรวม	4.06	0.507	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.507) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ ด้านที่มีข้อเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมที่เกิดจากความศรัทธาโน้มใจเชื่อของตัวบุคคล รองลงมา คือ พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยอารมณ์ฉุนเฉียว พฤติกรรมที่เป็นไปด้วยความไม่หนักแน่นคิดฟุ้งซ่านของบุคคล พฤติกรรมในการใช้ความคิดพิจารณาอย่างลึกซึ้ง พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยความหลงใหลในอำนาจ และพฤติกรรมอารมณ์ภายในตัวของบุคคล ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลาง นครสวรรค์ โดยภาพรวม

(n=357)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ชายเรือนจำกลางนครสวรรค์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความต้องการทางสรีระและรางวัลของกลุ่ม	3.95	0.620	มาก
ด้านความต้องการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีและการเข้าร่วม กลุ่มทางสังคม	3.97	0.650	มาก
ด้านการเลียนแบบ สื่อเร้า เพื่อตอบสนองต่อความ เชื่อของกลุ่ม	4.09	0.592	มาก
ด้านความต้องการความมั่นคง ปลอดภัยต่อข้อผูกมัด ของกลุ่ม	3.99	0.688	มาก
ด้านความต้องการความรัก ความสำเร็จเพื่อเป็นส่วน หนึ่งของกลุ่ม	4.15	0.537	มาก
ภาพรวม	4.03	0.514	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.514) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความต้องการความรัก ความสำเร็จเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รองลงมา คือ ด้านการเลียนแบบ สื่อเร้า เพื่อตอบสนองต่อความเชื่อของกลุ่ม ด้านความต้องการความมั่นคง ปลอดภัยต่อข้อผูกมัดของกลุ่ม ด้านความต้องการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีและการเข้าร่วมกลุ่มทางสังคม และด้านความต้องการทางสรีระและรางวัลของกลุ่ม ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำ
 กลางนครสวรรค์

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย
 เรือนจำกลางนครสวรรค์

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	X _{รวม}	Y _{รวม}
X ₁	1												
X ₂	.692 **	1											
X ₃	.590 **	.570 **	1										
X ₄	.651 **	.552 **	.661 **	1									
X ₅	.575 **	.524 **	.599 **	.641 **	1								
X ₆	.564 **	.462 **	.554 **	.545 **	.629 **	1							
Y ₁	.711 **	.570 **	.538 **	.580 **	.540 **	.673 **	1						
Y ₂	.802 **	.653 **	.569 **	.566 **	.496 **	.540 **	.687 **	1					
Y ₃	.599 **	.727 **	.573 **	.512 **	.539 **	.541 **	.547 **	.605 **	1				
Y ₄	.650 **	.542 **	.760 **	.631 **	.577 **	.582 **	.577 **	.615 **	.673 **	1			
Y ₅	.587 **	.480 **	.480 **	.602 **	.547 **	.546 **	.548 **	.613 **	.663 **	.618 **	1		
X _{รวม}	.846 **	.775 **	.820 **	.835 **	.811 **	.771 **	.746 **	.751 **	.715 **	.773 **	.668 **	1	.
Y _{รวม}	.809 **	.716 **	.710 **	.696 **	.649 **	.694 **	.810 **	.851 **	.834 **	.847 **	.814 **	.881 **	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลักจริต 6 มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.881$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของหลักจริต 6 (X₁ – X₆) กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์พบว่า

3. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลาง นครสวรรค์

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ดังนี้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีปัญหาหลักในด้านจิตใจและด้านจิตวิญญาณที่แตกต่างจากผู้ต้องขังทั่วไปที่มีครอบครัวคอยช่วยเหลือดูแลทั้งในขณะที่ต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำและเมื่อพ้นโทษ ดังนั้นจึงควรดำเนินการพัฒนาผู้ต้องขังภายในเรือนจำเป็นการเฉพาะในโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดนโยบาย ที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ต้องขังและมีนโยบายการปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ต้องขังที่ชัดเจน รวมทั้งยังไม่มีแนวทางดำเนินงานต่อกลุ่มผู้ต้องขังเป็นการเฉพาะดังนั้นจึงต้องกรมราชทัณฑ์ควรสั่งการให้เรือนจำทั่วประเทศดำเนินการพัฒนาผู้ต้องขังโดยแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบภายในเรือนจำเพื่อรับผิดชอบและขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาผู้ต้องขังเป็นการเฉพาะเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

2. การบริหารจัดการผู้ต้องขัง โดยการสำรวจข้อมูลและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของผู้ต้องขัง เพื่อนำไปสู่การวางแผนให้การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูล ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการคัดกรองกลุ่มผู้ต้องขัง เพื่อวางแผนการให้ความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมกับระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำโดยการกำหนดแบบแผนการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3. การสร้างเครือข่ายภาคีเครือข่าย ภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 1) ขณะที่ถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำจากประสานหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้ต้องขังในขณะที่ถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ 2) ภายหลังจากพ้นโทษกลับสู่สังคมการประสานหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้ต้องขังในขณะที่ต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำตามที่เรือนจำได้ทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) ไว้ในพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ พบว่า หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า หลักจรรยา 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ ด้านที่มีข้อเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมที่เกิดจากความศรัทธาอันอ่อนแอใจเชื่อของตัวบุคคล รองลงมา คือ พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยอารมณ์ฉุนเฉียว พฤติกรรมที่เป็นไปด้วยความไม่หนักแน่นคิดฟุ้งซ่านของบุคคล พฤติกรรมในการใช้ความคิดพิจารณาอย่างลึกซึ้ง พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยความหลงใหลในอำนาจ และ พฤติกรรมอารมณ์ภายในตัวของบุคคล ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรศพล ชุนรัง (2556 : 76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่กลับมากระทำผิดซ้ำ มีสาเหตุมาจาก ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยาโดยปัจจัยทางสังคมมีส่วนผลักดันที่ทำให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุด และมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และสังคม ภาวะทางเศรษฐกิจ และการติดต่อสัมพันธ์กับอาสาสมัคร ทั้งยังพบว่าปัจจัยด้านจิตวิทยามีส่วนสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมอย่างมากโดยมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ การถูกชักจูงใจให้กระทำความผิด ความไม่เกรงกลัวกฎหมาย ทศนคติต่อการถูกลงโทษ ลักษณะนิสัยและความรับผิดชอบส่วนตัว ตลอดจนสังคมภายนอกที่มีทัศนคติทางลบต่อผู้ต้องขังที่พ้นโทษทำให้การสมัครงานและหางานทำที่สุจริตเป็นไปได้ยากจนเป็นเหตุกดดันให้ต้องกลับมากระทำผิดซ้ำ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความต้องการความรัก ความสำเร็จเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รองลงมา คือ ด้านการเลียนแบบ สื่อเร้า เพื่อตอบสนองต่อความเชื่อของกลุ่ม ด้านความต้องการความมั่นคงปลอดภัยต่อข้อผูกมัดของกลุ่ม ด้านความต้องการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีและการเข้าร่วมกลุ่มทางสังคม และด้านความต้องการทางสรีระและรางวัลของกลุ่ม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระชัย เหล่าลงอินทร์ (2552 : 29-38) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำที่ผู้ต้องขังทำความผิดติดคุกซ้ำ 3 อันดับแรก คือ เศรษฐกิจของครัวเรือนมีรายได้ต่ำ รายได้ไม่แน่นอนจากการรับจ้างทั่วไป สภาพทางกายภาพของครอบครัวส่วนใหญ่เป็นโรคอาศัยอยู่กับพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มการพึ่งพาอาศัยตามรูปแบบดั้งเดิมของชาวชนบทในชุมชนปัจจุบันน้อยลงทั้งชุมชนในชนบทและในเมือง ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

หลักจริต 6 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.881$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของหลักจริต 6 ($X_1 - X_6$) กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ รายด้านทุกด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก โดยมีค่าความสัมพันธ์ (r) ระหว่าง 0.802 – 0.480 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชา จินตกลีการ และคณะ (2560 : 1477-1486) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 5 ตัวแปร คือ ปัจจัย ด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ปัจจัยด้านความต้องการการยอมรับ ปัจจัยด้านสภาพปัญหาทางอบายมุข และปัจจัยด้านกายภาพ

3. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ พบว่า เรือนจำควรดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติตามหลักการดังนี้ คือ 1. การกำหนดนโยบาย โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ต้องขังและมีนโยบายการปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ต้องขังที่ชัดเจน 2. การบริหารจัดการผู้ต้องขัง โดยการสำรวจข้อมูลและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของผู้ต้องขังเพื่อนำไปสู่การวางแผนให้การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม 3. การสร้างเครือข่ายภาคีเครือข่าย ภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิมิต ทัพพานันต์ (2561 : 6) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ” ผลการวิจัยพบว่า การยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังไร้ญาติควรทำการพัฒนาผู้ต้องขังไร้ญาติให้มีสุขภาวะที่สมบูรณ์ (ร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณ สังคม และการฝึกวิชาชีพ) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาผู้ต้องขังไร้ญาติที่สำคัญ คือ การใช้รูปแบบ P M P (Policy, Management, & Partner Network) ส่วนแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติประกอบด้วย การพัฒนาสุขภาวะทางด้านจิตวิญญาณที่สูญเสียไปเพราะยาเสพติดและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของผู้ต้องขังไร้ญาติ โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังไร้ญาติมาใช้บริการที่ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำของเรือนจำ เมื่อพ้นโทษกลับสู่สังคมและต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการลดมลทินทางสังคม (Social Stigma) โดยสร้างการยอมรับของสังคมต่อกลุ่มผู้พ้นโทษและกลุ่มผู้ต้องขังไร้ญาติ โดยการมีส่วนร่วมของสื่อมวลชนในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้สังคมมีโอกาสและให้การยอมรับผู้พ้นโทษกลับสู่สังคมอย่างต่อเนื่องข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กรมราชทัณฑ์ควรกำหนดนโยบาย (Policy) โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ต้องขังและมีนโยบายการปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ต้องขังที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของเรือนจำ

1.2 กรมราชทัณฑ์ควรบริหารจัดการผู้ต้องขัง (Management) โดยการสำรวจข้อมูลและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของผู้ต้องขัง เพื่อนำไปสู่การวางแผนให้การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสมชัดเจนและเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของเรือนจำ

1.3 กรมราชทัณฑ์ควรสร้างเครือข่ายภาคีเครือข่าย (Partner network) ภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์ผู้ต้องขังอย่างชัดเจนและเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของเรือนจำ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 เรือนจำควรมีมาตรการพัฒนาผู้ต้องขัง โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาผู้ต้องขังไว้ภายใต้ภายในเรือนจำเป็นการเฉพาะ

2.2 เรือนจำควรดำเนินการบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูลการคัดกรองและการสรุปข้อมูลผู้ต้องขัง เพื่อนำไปสู่การวางแผนให้การช่วยเหลือผู้ต้องขังที่ถูกต้องและเหมาะสม

2.3 เรือนจำควรดำเนินการจำแนกผู้ต้องขังภายในเรือนจำอย่างละเอียดอีกครั้งประกอบด้วย ผู้ต้องขังมีอายุอยู่ในช่วงใด ควบคุมอยู่ในแดนใด สังกัดกองงานใด การกระทำผิดโดยจำแนกตามคดี และจำนวนครั้งที่กระทำผิด

2.4 เรือนจำควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาผู้ต้องขังในภาพรวม ประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไปของผู้ต้องขัง ประเภทของผู้ต้องขัง การวางแผนการให้ความช่วยเหลือการช่วยเหลือผู้ต้องขัง และการสงเคราะห์ผู้ต้องขังก่อนปล่อยเป็นรายบุคคล

2.5 เรือนจำควรดำเนินการสร้างเครือข่ายภาคีทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อให้การสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์ผู้ต้องขังทั้งในช่วงที่ถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำและภายหลังพ้นโทษกลับสู่สังคม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพในการนำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3.2 ควรมีศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพแบบมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายของเรือนจำต่อไป

3.3 ควรประเมินผลการปฏิบัติตามกแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระดับใด

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2562). รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2561. แหล่งที่มา: http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_result.php?date=2019-11-01&report=.
- เรือนจำกลางนครสวรรค์. (2562). *รายงานฐานข้อมูล 17 ระบบของฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติ*. เรือนจำกลางนครสวรรค์. (อัดสำเนา).
- ทรรศพล ขุนรัง. (2556). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์ นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- วีระชัย เหล่าลงอินทร์. (2552). การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 3 (1), 29-38.
- เดชา จินตกลสิการ และคณะ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2* มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิमित ท้าวพานานต์. (2561). *การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ*. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 60.